КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Газета 1928 йил 11 декабрдан чиқа бошлаган.

№ 241 (7731). 17 декабрь, 1981 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВга

Афғонистоннинг олий мукофоти топширилди

Афғонистон Халқ Демократик Партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси революцион кенгашининг Раиси Бабрак Кармал 16 декабрда Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневга Афғонистон Демократик Республикасининг олий мукофоти «Озодлик қуёши» орденини топширди.

Залда Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. В. Русаков ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Б. Е. Саркисов, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг масъул ходимлари ҳам шу ерда бўлдилар. Афғонистон томонидан АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат М. Барьялай, АХДП Марказий Комитети секретари Н. М. Моманд, АХДП Марказий Комитети аъзолари А. Қодир, Ш. М. Дўст, М. С. Карваль, АХДП Марказий Комитети аъзолигига кандидат М. А. Фарзам, АДРнинг СССРдаги элчиси Х. Мангал иштирок этдилар.

Ўртоқ Б. Кармал билан Л. И. Брежнев ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Ўртоқ Б. КАРМАЛ нутқи

Ўртоқ Б. Кармал Леонид Ильич Брежневга туғилган кунининг 75 йиллиги муносабати билан унга Афғонистон Демократик Республикасининг олий мукофоти «Озодлик қуёши» орденини тақдим этиб, самимий қардошларча меҳр-муҳаббат, чуқур ҳурмат ва астойдил миннатдорчилик изҳор этди. Бу мукофот, деди у, Афғонистон халқининг ўз дўсти ва қўшниси улуғ совет халқига унинг ленинчи Коммунистик партиясига ва шахсан Сизга, ўртоқ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси азиз Леонид Ильич Брежневга Афғонистон халқининг чексиз миннатдорчилигининг мужассам далилидир.

Шарқда «Темир ўт билан, дўстлик замон билан синалади», деган нақл бор. Замон Афғонистон ва Совет Иттифоқи халқларининг чуқур тарихий илдизлари бўлган дўстлиги абадий мустаҳкам ва бузилмас эканлигини кўрсатди. Афғонистоннинг ўз миллий мустақиллиги ва социал тараққиёт йўлидаги кураш тарихи Совет Иттифоқининг мамлакатимиз ривожининг энг қийин даврларида бизга ҳамиша биринчи бўлиб қардошлик ва ҳамкорлик қўлини чўзганлигидан далолат бериб турибди.

Афғонистон халқининг Британия мустамлакачилигига қарши қаҳрамонларча кураши натижасида халқаро майдонда мустақил, суверен ва мағрур Афғонистон вужудга келди ва Афғонистоннинг бу мустақиллигини улуғ Ленин бошчилигидаги Совет ҳукумати биринчи бўлиб эътироф этди.

Ўртоқ Б. Кармал сўзини давом эттириб бундай деди: империализм, гегемонизм ва регионлардаги реакциянинг қора кучлари 1978 йилги Апрель Революциясининг ғалабасидан кейин Афғонистон Демократик Республикасига қарши эълон қилинмаган уруш бошлаган бир вақтда қудратли Совет Иттифоқининг эркесевар афғон халқи олиб борган қаҳрамонларча курашини қўллаб-қувватлаганлиги дарҳақиқат бебаҳодир. Шу мадад берилмаганда революцион, озод, мустақил ва блокларга қўшилмаган Афғонистон вужудга келмаган бўлур эди, деб биз бир неча марта айтдик ва айтмоқдамиз. Бу мадад — синалган ленинчи, содиқ интернационалист, замонамизнинг донишманд сиёсатчиси ва йирик давлат арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПССнинг чинакам илмий ва узоқни кўзловчи сиёсати натижасидир.

Азиз ўртоқ Брежнев, Сизнинг номингизни ер юзининг барча қитъаларида яхши биладилар, бу ном «тинчлик», «озодлик», «тенглик» ва «адолат» сўзлари билан ҳамиша чамбарчас боғланган бўлиб, энг яхши истиқбол учун комил ишонч рамзидир.

Сизнинг ҳормай-толмай қилаётган меҳнатингиз ленинча тинчлик сиёсатининг, барча тараққийпарвар кучлар билан дўстлик, қардошлик ва бирдамлик сиёсатининг асосий мазмуни бўлган юксак ғояларни ва олижаноб мақсадларни амалга оширишга қаратилгандир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Сизнинг доно раҳбарлигингиз остида совет халқини коммунистик жамият қуриш йўлида янги ғалабалар сари олға бошлаб бормоқда. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг фаолияти ўз миллий ва социал озодлиги учун курашаётган Шарқдаги барча прогрессив халқларнинг ёрқин йўлчи юлдузидир.

Афғон халқи номидан, АХДП Марказий Комитети, АДР революцион кенгаши ва ҳукумати номидан ҳамда шахсан ўз номидан ўртоқ Б. Кармал Леонид Ильич Брежневни шонли юбилей билан табриклади ва унга чин қалбдан кўп йиллар соғ-саломат бўлишини тилади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Кармал!

Афғонистон Халқ Демократик Партияси Марказий Комитети, Афғонистон Демократик Республикасининг Революцион кенгаши ва ҳукумати мени «Озодлик қуёши» ордени билан мукофотлаш тўғрисида қарор қабул қилганлигидан ғоятда мамнунман. Менга топширилган мукофот учун сидқидилдан раҳмат.

Афғонистоннинг олий ордени — «Озодлик қуёши» чиройлидир ва сиёсий жиҳатдан аҳамиятлидир. Бу ном афғон халқи курашган ва курашаётган Апрель революцияси амалга оширилган ўша порлоқ куннинг рамзидир деб айта оламиз. Социал тараққиёт, миллий мустақиллик ва адолатли дунё — буларнинг ҳаммаси озодлик тушунчаси билан чамбарчас боғлиқдир.

Ёш республика халқ турмушини яхшилаш, асрий қолоқликни тугатиш ишида эришган муваффақиятлар демократик Афғонистон дўстларини астойдил қувонтирмоқда. Халқ демократик партияси ва ҳукумат ўтказаётган сиёсатни аҳолининг тобора кенг қатламлари — ишчилар, ҳунармандлар, деҳқонлар, зиёлилар ва руҳонийлар, кўпдан-кўп қабилалар ва элатлар қўллаб-қувватламоқдалар. Афғонистон революцияси енгилмаслигининг гарови ҳам мана шундадир.

Бизнинг жанубдаги қўшнимиз Афғонистон ёш совет республикаси тенг ҳуқуқли муносабатларни ўрнатган биринчи мамлакат бўлган эди. Сарчашмаларида Владимир Ильич Ленин турган Совет—Афғонистон дўстлиги ўша пайтдан буён нақадар мустаҳкамланди, алоқалар нақадар кенгайиб кетди!

Бизнинг дўстлигимиз ва ҳамкорлигимиз афғон халқи машаққатли синовларни бартараф этишига, мураккаб ички ва ташқи муаммоларни ҳал қилишига тўғри келаётган ҳозирги шароитларда янгича тобланмоқда.

Империалистик, реакцион кучлар Афғонистоннинг ички ишларига аралашувни ҳамон тўхтатмаяптилар. Афғон халқига қарши ғаламислик режаларини тузаётган кимсалар улар Афғонистоннинг мустақиллик ва тараққиёт йўлидан олға боришига халақит беришга қанчалик уринмасинлар бу уринишлар муқаррар барбод бўлишини англаб олишлари пайти келди. Афғонистон узра озодлик қуёши порлай бошлади, зотан уни ҳеч ким сўндира олмайди!

«Афғонистон проблемаси» теварагида жўрттага шов-қин-суронни авж олдираётган кимсаларга ҳам биз шундай деб айтишни истардик: шу проблемага ҳақиқатан ҳам барҳам бериш истаги бўлса Афғонистон ишларига ташқаридан аралашувни тўхтатиш, Афғонистон теварагидаги аҳволни сиёсий бартараф этиш мақсадидаги куч-ғайратларга яқиндан қўшилиш керак.

Бунинг учун яхши негиз — Афғонистон Демократик Республикаси ҳукумати олға сурган таклифлар бор. Ана шу таклифларда бирон бир томоннинг ҳам манфаатларига зиён етказмайдиган ва афғон халқига осойишталикни, қўшни мамлакатларга эса блокларга қўшилмаган мустақил Афғонистон билан барқарор муносабатларни ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни таъминлайдиган қарорларнинг ҳақиқатан ҳам реалистик ва ғоят мақбул имкониятлари баён этилган.

Бугунги учрашув муносабати билан мен ана шуларни айтиб ўтишни истардим. Совет Иттифоқи революция ғалабаларини ҳимоя қилишда афғон халқига қандай ёрдам берган бўлса бизнинг мамлакатимиз одилона сиёсий бартараф этишни таъминлашда халқаро тинчлик ва барқарорлик манфаатларини кўзлаб бундан буён ҳам Афғонистонга ёрдам беришга тайёр эканлигини илова қилмоқчиман.

Ўртоқ Кармал, Сизга, Афғонистоннинг барча раҳбарларига фахрли мукофот учун яна бир бор сидқидилдан ташаккур билдирaман. Афғонистоннинг дўст халқига тинчлик, омон-эсонлик, бахт-саодат тилайман!

* * *

Б. Кармал ва Л. И. Брежнев ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Ҳозир бўлган кишилар ўртоқ Л. И. Брежневни АДРнинг олий мукофоти билан самимий муборакбод этдилар. Улар Леонид Ильичга советлар мамлакатининг фаровонлиги, Ер юзида тинчлик ва социал тараққиёт манфаатлари йўлида, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш соҳасида бундан буён ҳам самарали ишлашини тиладилар.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ
А. ХАММЕРНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 16 декабрь куни Кремлда Америка савдо саноат доираларининг таниқли намояндаси, «Оксидентал петролиум» фирмаси директорлари кенгаши правлениесининг раиси Арманд Хаммерни унинг илтимосига биноан қабул қилди.

Суҳбат давомида Л. И. Брежнев шуни қайд этдики, Совет Иттифоқи билан АҚШ каби давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатлар учун тўла тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципига қатъий риоя этиш, бир-бирларининг ҳаққоний манфаатларини ҳисобга олиш ва ўзаро манфаатдорликдан бошқача асос бўлиши мумкин эмас. Уларнинг муносабатлари Совет ва Америка халқларининг манфаатларигагина даҳлдор бўлиб қолмай, шу билан бирга ер юзида тинчлик сақлаб қолинадими йўқми эканлигини кўп даражада белгилаб ҳам беради. Бунда ядро қуроллари билан қуролланиш пойгаси ниҳоятда авж олиб кетишига йўл қўймаслик асосий вазифадир. Баъзан Вашингтондагилар ҳам шу ҳақда гапираётганликларини табриклаш мумкин, аммо, афсуски, у ердаги ишлар ҳозирча бошқа йўналишда олиб борилмоқда.

Л. И. Брежнев Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Совет—Америка музокаралари бошланганлигига ижобий баҳо берди ва ҳар иккала томон музокараларни тенг ҳуқуқлилик ва баббаравар хавфсизлик принципига амал қилиб, конструктив руҳда олиб борган тақдирда Европада тинчликни мустаҳкамлашдан иборат ғоят муҳим проблема ҳал этилиши мумкин, деб ишонч билдирди.

Л. И. Брежнев тенг ҳуқуқлилик, ўзаро ҳурмат ва ўзаро манфаатдорлик асосида турли соҳаларда икки томонлама Совет—Америка муносабатларини ривожлантириш кераклигини ҳам ёқлаб гапирди. А. Хаммер бунга батамом қўшилганлигини билдирди ва ҳар иккала мамлакат халқлари учун муҳим бўлган шу ишга бундан буён ҳам амалий ҳисса қўшиш ниятида эканлигини таъкидлади.

А. Хаммер Л. И. Брежневни туғилган кунининг бўлажак 75 йиллиги билан самимий қутлади ва унга ер юзида мустаҳкам тинчлик йўлидаги тинимсиз курашида янги-янги муваффақиятлар тилади.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров қатнашди.

(ТАСС).

КОММУНИЗМНИНГ УЛУҒ ҒОЯЛАРИГА ХИЗМАТ НАМУНАСИ

СОФИЯ, 15 декабрь. (ТАСС). Бугун Болгария пойтахтининг марказида София меҳнаткашлари вакилларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг бронзали бюсти очилишига бағишланган тантанали митинги бўлди. БХР Давлат кенгашининг фармонига биноан ўртоқ Л. И. Брежневга Болгария Халқ Республикасининг қаҳрамони унвони берилди ва унга Олтин юлдуз ҳамда Георгий Димитров ордени топширилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев БХРнинг ана шу олий унвонини учинчи марта олишга сазовор бўлди.

Митингда БКП Марказий Комитети Бош секретари, БХР Давлат кенгаши Раиси Т. Живков, республика партия ва ҳукуматининг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети секретари М. В. Зимянин бошчилигидаги СССР партия-давлат делегацияси ҳозир бўлди.

Митингни БКП Марказий Комитети секретари, БКП София шаҳар комитети биринчи секретари Ч. Александров очди. Шундан кейин Т. Живков ва В. М. Зимянин Л. И. Брежнев бюстини очдилар. Митингда ўртоқ Т. Живков нутқ сўзлади.

1981 йил 15 декабрь куни, деди у, БХР коммунистлари ва меҳнаткашларининг ҳаётида унутилмас кун бўлиб қолади. Бугун Софияда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг бронзали бюсти очилди. Л. И. Брежнев Болгария Халқ Республикасининг қаҳрамони деган унвонни уч марта олди. У тинчлик учун Димитров мукофоти лауреатидир. Бугунги воқеа биз, болгар коммунистлари учун, бутун халқимиз учун аввало, партияларимиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг қардошларча дўстлиги, бузилмас бирлигининг ёрқин рамзидир.

Ҳамиша барҳаёт Лениннинг содиқ шогирди ва унинг революцион ишини зўр истеъдод билан давом эттирувчи Л. И. Брежневнинг бутун фаолияти коммунизмнинг улуғ ғояларига хизмат қилиш намунасидир. Лениннинг ғоялари ва васиятлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюросининг ишончли қўлларида эканлигига ҳаммамиз астойдил аминмиз.

Кенг халқ оммаси билан чамбарчас боғланган Л. И. Брежнев ҳамиша уларнинг асл орзу-тилакларини ифодалаб келмоқда. Унинг Совет Иттифоқида социалистик ва коммунистик қурилишнинг кенг кўламли проблемаларини ҳал этишга қўшаётган ҳиссаси жуда каттадир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия ва давлат раҳбари бўлиб, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва халқлари орасида ҳақли равишда буюк обрў-эътиборга сазовор бўлди. У марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида социалистик ҳамдўстлик давлатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга доим эътибор бермоқда, тинчлик ва социализм ишининг мустаҳкам таянчи бўлган Варшава шартномаси давлатларининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда.

Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча сиёсатнинг қарор топганлиги халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби Л. И. Брежневнинг номи билан чамбарчас боғланган.

КПСС тинчлик программасининг илҳомчиси, ташаббускори ва муаллифи ўртоқ Л. И. Брежнев бутун инсониятнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди. Бу программа кенг ва конструктив платформа бўлиб, ҳозирги кунда планетадаги барча тинчликсевар кишиларнинг куч-ғайратларини бирлаштирмоқда.

Т. Живков яна қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: биз ўртоқ Л. И. Брежневни болгар коммунистларининг, бутун халқимизнинг отаси, самимий ва меҳрибон дўсти сифатида қадрлаймиз ва ҳурмат қиламиз. Биз унинг Совет Иттифоқи ва социалистик Болгария халқлари, КПСС ва БКП ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ва уларни бир-бирига тобора кўпроқ яқинлаштириш борасидаги хизматларини, бу ишга шахсан қўшган ҳиссасини қадрлаймиз ва ҳурмат қиламиз. Халқларимизнинг ўтмиши, ҳозирги ҳолати ва келажаги, муштарак туйғулари, муштарак манфаат ва интилишлари Болгария—Совет дўстлигида ўзининг тўлиқ ифодасини топмоқда. Ленин партияси ва Ленин Ватани билан ана шу қардошларча дўстлик, бузилмас иттифоқ ривожланган социалистик жамият қурилишида болгар халқини илҳомлантириб келди ва бундан буён ҳам унга илҳом бахш этаверади.

Ўртоқ Т. Живков нутқининг охирида Болгария Коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан Л. И. Брежневга унинг самарали фаолиятида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Митингда ўртоқ М. В. Зимянин нутқ сўзлади.

Ўртоқ М. В. Зимянин Софияда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси, Болгария Халқ Республикасининг Қаҳрамони деган олий унвонга уч марта сазовор бўлган ўртоқ Л. И. Брежневнинг бронзали бюсти ўрнатилганлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Болгария Халқ Республикасининг Давлат кенгашига, ҳукуматига, барча меҳнаткашларига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Бизнинг Ватанимиз, Болгария Халқ Республикаси, бошқа қардош социалистик давлатлар, бутун тараққийпарвар инсоният ўртоқ Л. И. Брежнев туғилган куннинг 75 йиллигини нишонлайдиган кунларда сизнинг пойтахтингизда ўртоқ Л. И. Брежнев бюстининг очилиши, деди ўртоқ М. В. Зимянин, қувончли воқеадир.

Улуғ Ленин ишларининг содиқ давомчиси ўртоқ Л. И. Брежнев ўн етти йилдан буён КПСС Марказий Комитетига бошчилик қилиб келмоқда. Совет халқининг коммунизм қурилишидаги буюк зафарлари унинг номи ва фаолияти билан боғланган. Жонажон Ленин партияси, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет теварагига маҳкам жипслашган совет халқи ҳозирги вақтда зўр ватанпарварлик ғайрат-шижоати билан КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширмоқда, коммунистик бунёдкорлик йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар уруш хавфига қарши, империалистик реакциянинг агрессив ниятлари ва кирдикорларига қарши ана шу буюк курашда, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун курашда, халқларнинг миллий ва социал озодлик йўлидаги адолатли курашини қўллаб-қувватлашда ўртоқ Л. И. Брежнев жуда катта роль ўйнамоқда ва унинг бу соҳадаги ролини ҳамма эътироф этмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда ГФРга қилган визити вақтида илгари сурган энг муҳим конструктив таклифлар Европада ва бутун жаҳонда тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлаш учун янги истиқболлар очиб беради.

Леонид Ильич, деди ўртоқ М. В. Зимянин, қардош Болгария пойтахтида ўтказилаётган бугунги тантаналарни партиямизнинг Болгария коммунистлари, меҳнаткашлари олдида қилган хизматлари эътироф этилганлигининг белгиси деб ҳисоблаганлигини сизларга билдиришни биздан илтимос қилди. Бу — замон синовидан ўтган, асрлар бўйи чуқур илдиз отган мустаҳкам Совет — Болгария дўстлигининг яна бир рамзидир. Ҳозирги кунда миллионларча совет ва болгар гражданларини бир-бири билан яқиндан боғлаб турган дўстлик қардош партияларимизнинг, давлатларимиз ва халқларимизнинг кўп қиррали ҳамкорлиги ва уларнинг муттасил яқинлашувини жадаллаштирувчи қудратли омил бўлиб хизмат қилади.

Совет кишилари БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси, халқаро коммунистик ҳаракатнинг таниқли арбоби, совет халқининг буюк дўсти ўртоқ Тодор Живковнинг қардошларча дўстлигимизга қўшган катта ҳиссасини ғоят қадрлайдилар.

Ўртоқ М. В. Зимянин нутқининг охирида Болгария коммунистларига ва халқига бахт-саодат, равнақ, меҳнатда янгидан-янги катта муваффақиятлар тилади.

Митинг қатнашчилари якдиллик билан Л. И. Брежневга мактуб қабул қилдилар. Улар бу мактубда Л. И. Брежневни туғилган кунига 75 йил тўлиши ва олий унвон — БХР Қаҳрамони унвонининг учинчи марта берилиши муносабати билан энг самимий табрикларини йўллайдилар, унга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик, бардамлик, улуғ Ленин партияси бахт-саодати йўлида, коммунизм ғалабаси йўлида самарали ишлашини тилайдилар.

МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИ

«Коммунизм Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштиришдир». Доҳий В. И. Лениннинг революция тонгидаёқ айтган бу сўзлари биз учун дастуруламал бўлиб хизмат қилаётир. Шу боисдан ҳам суюкли Ватанимиз ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган зарбдор ҳафталикларнинг навбатдагиси совет энергетикларига бағишланди. Районимиз меҳнаткашлари ана шу ҳафталик ўтказишнинг ташаббускорларидан бири бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида илгари сурилган қоида ва хулосалардан руҳланган районимиз аҳли меҳнат кўтаринкилигини ҳар қачонгидан ҳам ошириб юбордилар. Бу, айниқса, Москва остоналарида фашист газандалари устидан қозонилган ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб ўтказилган Коммунистик шанбаликда ўз аксини топди. Шанбаликдаги ғайрат-шижоат бутун зарбдор ҳафталик мобайнида ҳукм сурди.

Совет энергетикларига бағишланган ҳафталикда республикамиз энергетикасининг байроқдорларидан бири — Чорвоқ нурчилари алоҳида ўрнак кўрсатдилар. Хўжакент, Ғазалкент ГЭСларида энг юксак кўрсаткичлар қайд этилди. Ўрта Чирчиқ ГЭСлар тизмаси нурчилари ҳафталик планларини 110 процентга бажардилар ёки бир ҳафта мобайнида 32 минг сўмлик электр энергияси ҳосил қилинди. Жами ишлаб чиқарилган электр энергия 15 миллион киловатт соатни ташкил этди. Бу олдинги ҳафтадагига нисбатан 2,5 миллион киловатт соат кўпдир.

Шу ҳафта мобайнида нурчилар 4-гидротурбина аппаратига йўналтирувчи подшипниклар паррагини реконструкция қилиш комплекс ишларини туғаллаганликлари ҳақида рапорт беришди. Эндиликда мураккаб пластинкалардан тайёрланадиган фтулкаларни ўзгартириш имконияти туғилди. Натижада 40 минг сўмлик маблағ иқтисод қилинди. Бу янгиликни жорий этишда корхонанинг барча инженер-техник ходимлари иштирок этдилар. Айниқса, станция смена бошлиғи В. Волошин, электр пайвандчи П. Ларионов, кранчи Г. Мироновлар энг юксак меҳнат натижаларига эришишди.

Зарбдор ҳафталикда «Бричмулла» ўрмон хўжалиги ишчилари йиллик халқ хўжалик планини бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Маиший рўзғор химияси фабрикаси ходимлари эса ҳафта давомида 152 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан анча илгари адо этишди. Сут заводи, Ғазалкент консерва заводи коллективлари ҳам ана шундай кўтаринкилик билан меҳнат қилдилар.

Умуман районимиз бўйича бир ҳафта мобайнида 1,5 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилиб, 1,2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Қишлоқ хўжалиги ходимларининг меҳнатлари ҳам мақтовга лойиқдир. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили план-топшириқларини зиёдаси билан адо этган сабзавоткорларимиз айни кунларда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирлашмоқда. Кузги қишки ишлар комплекси муваффақиятли бажарилаётир. Сифатли шудгорланган майдонларга органик ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш, қишлоқ хўжалик техникасини келгуси мавсумга шай қилиб қўйиш ишлари графикдан ўзган ҳолда давом эттирилмоқда. Зарбдор ҳафталикда Жданов, Фрунзе номли колхоз аъзолари энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Севимли мамлакатимиз ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор ҳафталиклар давом этмоқда. Районимиз меҳнат аҳли ҳар бир ҳафталикда фаол иштирок этадилар. Улар ўз самарали меҳнатлари билан СССР ташкил топганлигининг 60 йиллик юбилейига муносиб совға тайёрлайдилар.

Н. МАДАМИНОВ,
Бўстонлиқ район партия комитетининг иккинчи секретари.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

КАТТА КУЧ

Оққўрғон райони пахтакорлари бу йил она-Ватан хирмонига 67 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиб, катта довруғ қозондилар. Эришилган бу ютуқда эркаклар билан бир сафда далаларда жавлон урган фидокор аёлларимизнинг ҳам муносиб ҳиссалари бор.

«Мўл ҳосил учун» газетасининг навбатдаги сонида пахтачилик бригадаларига раҳбарлик қилиб ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида катта зафар қучган пахтакор аёллар мадҳ этилди. «Оққўрғонда ўн аёл бор, ўн мард пахтакор» умумий сарлавҳаси остида берилган қўш саҳифада бригада раҳбарларининг ўзлари бу йилги иш якунларини таҳлил қилиб бердилар.

●

ҲАФТАЛИКЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Оҳангарон» газетаси СССРнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталикларни мунтазам ёритиб келмоқда. Газетанинг кейинги сонида Совет энергетикларига бағишланган ҳафталик якунлари таҳлил қилинди. Унда 8-темир-бетон буюмлари заводи бош энергетиги Г. Котов тежамкорлик йўлида эришилган ютуқлар ҳақида қизиқарли мақола билан қатнашди. Корхона аҳли илғор тажрибаларга амал қилиб ўтган ойларда 31 минг киловатт-соат электр энергияни иқтисод қилиб қолди. Бу йиллик мажбуриятда кўзда тутилганидан 7 минг киловатт-соат кўпдир. Завод ишчилари энергетикларга бағишланган ҳафталикда яна ҳам кўплаб энергияни тежаб қолишга муваффақ бўлдилар.

Ғалла маҳсулотлари комбинати касаба союз комитети раиси И. Эржоновнинг мақоласи шонли юбилей олди мусобақасининг самараларига бағишланди. Корхона коллективи зарбдор ҳафталикларда актив иштирок этиб, ўтган ойларда салкам 30 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилишга муваффақ бўлди.

Бошқа жойлардан олинган хабарларда ҳам зарбдор ҳафталиклар якуни қизиқарли формаларда газетхонларга маълум қилинмоқда.

Зайтуна ОРТИҚОВА чорак асрдан бери Тошкент тепловоз депосида чархловчи бўлиб ишлаб келмоқда. Механика устахонасидаги энг мураккаб операциялар тажрибали ишчига ишониб топширилади. Ветеран эса ҳар бир топшириқни, кутилганидан ҳам аълороқ қилиб бажаради. Айни кунларда З. Ортиқова СССР 60 йиллиги байрамига қадар 4 йиллик планини бажариш ниятида смена топшириқларини мунтазам зиёдаси билан бажариб келмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ДЎСТЛИК АЛОҚАЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти одатдагидек гавжум. Бу ерда ГДР билан дўстлик Совет жамияти Ўзбекистон бўлими правлениесининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлди. Бўлимнинг ҳисобот даврида олиб борган ишлари ҳақида правление раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ёзувчи Комил Яшин доклад қилди.

Докладчи бўлимнинг жойлардаги коллектив аъзолари қардош мамлакат халқи билан дўстлик риштaларини мустаҳкамлаш учун курашаётганликлари ҳақида тўхталди. Ҳисобот даврида бўлим коллектив аъзолари сони ортди, улар фаолияти активлашди. Жумладан, Ғалаба районидаги Волков номли совхозда, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида, «Тошкент ҳақиқати» газетаси редакциясида, пойтахтдаги «Дўстлик» магазинида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир.

Музокараларда сўзга чиққанлар бўлим фаолиятини янада активлаштириш юзасидан бир қатор қимматли таклифларни ўртага ташлашди.

Ёзувчи К. Яшин якдиллик билан яна ГДР билан дўстлик Совет жамияти Ўзбекистон бўлими правлениесининг раиси қилиб сайланди.

БЕЗАКЛАРДА БИР ОЛАМ МАЪНО

МАЪНОСИЗ сўз бўлмаганидек, маъносиз нақш ҳам йўқ. Ҳатто ибтидоий давр одамларининг қоя тошларига чизган расмлари ҳам муайян маънони англатган. Уларнинг аксариятида ёввойи ҳайвонларни овлаш, қўлга ўргатиш жараёнлари тасвирланган. Ўрта Осиёда ислом дини жорий этилгунига қадар монументал тасвирий санъат юксак ривож топган. Бунга Афросиёб, Варахша, Болалтепа каби обидалардаги сюжетли паннолар гувоҳ бўла олади. Уларда элчиларнинг совға-салом билан ташриф буюришаётгани, меҳмондорчилик қизиган пайт, ов жараёни каби хилма-хил мавзулар ифодаланган. Ислом дини жорий этилганидан сўнг тасвирий санъат ўрнини, асосан орнаменталь — яъни ўсимликсимон, геометрик нақшлар эгаллайди. Бундай нақшлар қадимдан монументаль тасвирий санъат билан бир қаторда ишлатиб келинган бўлиб, уларнинг ҳам рамзий маъноси бўлган.

Маълумки, ўтган замонларда одамлар табиатдан, сайёралар кучидан мадад кутишган, уларга сиғинишган ва ибодатхоналар қуришган. X аср тарихчиси Маъсудийнинг ёзишича ибодатхоналар рамзий шакл ва рангларга эга бўлган. 6 қиррали нақш — Сатурн, пирамида тарзидаги нақш — Юпитер, узунчоқ тўртбурчак шаклидаги нақш— Марс, квадратсимони эса Қуёш, квадрат ичида ўрнатилган учбурчак нақш — Венера, узунчоқ тўртбурчак ичига ўрнатилган учбурчак нақш — Меркурий, саккизбурчаклиси — Ой рамзини ифодалаган экан.

Узоқ ўтмишда ҳар бир халқда квадрат шакли-дунёнинг тўрт томони: осмон — сарой, қуёш фарзанди, абадийлик, ёруғлик маъноларини билдирган. Ҳинд ва Эрон халқлари достонларида тасвирланишича, Вишвакармон ўғли Вивасманга тўрт томони бир хил осмон — сарой қуради. Бу ярқираган саройда на қариш, на бахтсизлик, на очлик, на ташналик ва на бирон кўнгилсизлик бўлар эмиш.

Абулқосим Фирдавсий ҳам ўзининг «Шоҳнома» асарида Сиёвушнинг қурган Ганг қалъаси — Сиёвушгирд шаҳрини квадрат тарзида эканлигини тасвирлайди. ва бу шаҳарни Биҳишт деб таърифлайди:

Форсий ўлчов билан
ўлчасанг агар,
Ўттиз карра ўттиз эну
бўй келар.
Унда унутилган бетоблик
сўзи,
Бу бўстон шаҳармас,
Биҳиштнинг ўзи.

Хоразмдаги иморатлар пештоқига қадимда айлана шаклида нақшлар ўйилган. Айтишларича, ёвуз ниятли одамнинг бундай нақшга кўзи тушса, ниятидан қайтар эмиш. Айрим пайтларда эса айлана нақш-вафодорлик, квадрат-дўстлик, ярим айлана-бахт тимсолини англатган.

Ўзбекистон ва Тожикистоннинг кўпгина қишлоқларида илгари Наврўз байрами куни уй деворларига айлана нақшлар чизишган. Бундай нақшлар қуёшга бағишланган байрамни нишонлашни ифодалаган.

Халқ меъморчилиги бадиий безагида гул ва ўсимликсимон нақшлар кўп учрайди. Гул қадим замонлардаёқ севги ва бўлажак оиланинг бахтиёрлик рамзи ҳисобланган. Хивада Наврўз байрами куни ёшлар Боварис бобо мозорига сайлга чиқишган. Йўлакдан қизалоқлар, унаштирилган қизлар тизилиб ўтишган, йўлак чеккасида турган йигитлар эса ўз хушторларига, маъшуқаларига лола, олма, бўялган тухум беришган. Шунга ўхшаш одат

ХАЛҚ МЕЪМОРЧИЛИГИ

Шофиркон, Ғиждувонда ҳам бўлган, Қашқадарёнинг айрим тоғли қишлоқларида хона шифтига, деворига қишин-ёзин очилиб турувчи «Ҳамиша гули баҳор» гулини илиб қўйишган.

Қадимда Помир тоғидаги қишлоқларда Наврўз байрами куни эрта саҳарда сариқ тол шохчасини олиб хона тўсинларига илиш расм бўлган. Бу эса табиат уйғониши ва баҳор кирганининг даракчиси ҳисобланган.

Хуллас, хона шифти ва деворларига чизилган ўсимликсимон нақш, гул ва лолалар расми баҳор, хонадонга бахт, сиҳат-саломатлик ҳамда оилада ҳамма вақт муҳаббат ҳукм суриши орзусини тараннум этган.

Халқ амалий-бадиий санъати ва меъморчилигида ҳамда ўсимликсимон нақшлар билан бир қаторда мевалар ҳам ўз аксини топган. Жумладан, биринчи асрга оид бир идишда аёл зулфи ва қулоқлари ўрнига барг ҳамда новдалари билан бир бошдан узум нақши бўртма қилиб туширилган. Шунингдек, VI—VII асрларга оид Мунчоқтепадан топилган хона деворларида одам боши билан бир бош узум тасвири кўзга ташланади. Халқ уй-жой меъморчилигида аноргул нақшин ҳам мавжуд. Шуни эслатиб ўтиш керакки, олма — муҳаббат, анор, узум — эзгулик, тўқчилик, тўкин-сочинлик рамзи ҳисобланган.

Сурхондарё ёғоч ўймакорлигида устун устига ўрнатилган қўчқор шохига ўхшатма тарзидаги нақшлар учрайди. Бундай шакллар қадимий Панжикент ёғоч ўймакорлигида, Варахша обидаларида ҳам мавжуд. Уларнинг рамзий тушунчалари бор. Жумладан, олимларнинг таъкидлашларича, ибтидоий жамоатда овланган ҳайвон гўшти тайёрлаш учун оловхонага топширилиб, териси, шохи ов қатнашчилари орасида тақсимланар экан.

Демак, ёввойи эчки, қўчқор шохи жасур, довюрак, чаққон мерганга тақдим қилинадиган нишона бўлган.

Айрим халқларда ранг ҳам рамзий маъно касб этган. Жумладан, мўғулларда кўк ранг-мовий осмонни, абадийликни, оқ-тозаликни, сариқ-бойликни, муқаддасликни, қизил-ҳурсандчилик ва ғалаба рамзини ифодалаган.

Кўк ранг мовий осмонни билдирганлигидан, мовий рангдаги гумбазлар осмонга ўхшатилган. Шу билан бирга айрим жойларда кўк ранг хонадонни «ёмон кўздан» асрайдиган белги сифатида ҳам ишлатилган. Жумладан, Хивада шу мақсадда иморат дарвозаси устки қисмининг икки томонига кўк рангли нақшин сопол идиш ёки унинг синиғининг икки парчаси сувоққа ёпиштириб қўйилган.

Қизил ранг Ўрта Осиё обидалари деворида кенг қўлланилган ва ғалаба тимсоли ҳисобланган. Қадимий славянларда «қизил» сўзи гўзал, чиройли деган маънони англатган. Оқ ранг — ёруғлик рамзи бўлган. Узоқ тоғли қишлоқларда янги уйга кўчиб ўтишдан олдин хонадон аёли уй устунлари ва шифтига ун сепиб чиққан. Халқимиз одатда келин-куёв йўлига оқ матодан поёндоз тўшаган. Айрим қишлоқларда келинникига куёв томонидан келган қуда-андаларга ун сепишган.

Демак, ота-боболаримиз қадимий обидалар, турар-жой ички безагига ранг-баранг, нафис композицион ва маъно жиҳатидан боғланган геометрик ҳамда ўсимликсимон нақшлардан фақат завқ олибгина қолмай, балки улар орқали ўз орзу-умидлари, муҳаббатларини ҳам намойиш этишган.

Д. НОЗИЛОВ,
Тошкент политехника институти доценти, архитектура кандидати.

ҲАР БИР ЁШ ҲУНАРЛИ БЎЛСИН

Яқинда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Б. Йўлдошева раислигида ёшларни касбга йўналтириш бўйича ташкилотлараро область Советининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда область халқ маорифи бўлими, ҳунар-техника таълими бошқармаси, ёшларни касбга йўналтириш бўйича район советлари, аҳолини ишга жойлаштириш комиссиялари ходимларининг ибратли тадбирларни амалга ошираётганлиги таъкидланди.

Йил бошидаёқ ташкилот, муассаса, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ёшлар учун ўз вақтида ишчи ўринлари ажратиб бердилар. Натижада шу йилнинг ўзида областимиз бўйича 14643 йигит-қиз халқ хўжалигининг турли соҳаларига ишга жалб этилди.

Ангрен, Бекобод, Оҳангарон, Олмалиқ шаҳарларида, Оҳангарон, Бекобод, Коммунистик районларида ёшларни ишга жойлаштириш бўйича қабул қилинган план топшириқлар ўз вақтида ортиғи билан бажарилди.

Ҳунар-техника таълими билим юртлари ишчи касбини кенг пропаганда қилиш борасида катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Областимизнинг барча шаҳар ва районларида ўтказилган «Очиқ эшиклар куни»да ўрта мактабларнинг юқори синф ўқувчилари ва ҳунар-техника билим юртларининг талабалари иштирок этишди.

Шу билан бир қаторда айрим шаҳар ва районларда битирувчилар билан ўтказилаётган суҳбатлар, пропаганда ва агитация ишлари талаб даражасида бўлмаяпти. Жумладан, Чирчиқ, Янгийўл, Янгиобод шаҳарлари, Бўстонлиқ, Чиноз, Орджоникидзе районларида ёшларни ишга жойлаштириш халқ хўжалик плани бажарилмай қолди. Кенгашда бу муҳим вазифа юзасидан масъул ўртоқларнинг ҳисоботлари тингланди.

Ҳунар-техника билим юртларининг битирувчиларига корхоналарда алоҳида эътибор берилиши, ёшларни мураббийларга бириктириб қўйиш ва уларнинг фаолиятини мунтазам равишда кузатиб бориш кераклиги таъкидланди.

Ёшларни касбга йўналтириш бўйича тармоқ Советларининг иши ҳам кўриб чиқилди. Меҳнат бўйича область бўлимининг бошлиғи Т. В. Эшимбоевнинг доклади тингланди.

Докладчи «Облколхозстрой» ва мева-сабзавот маҳсулотлари бўйича область аграр саноат ишлаб чиқариш бирлашмаларида ёшларни ишга жойлаштириш, уларга кўрсатилаётган мураббийчилик ҳаракати ҳақида тўхталди.

Шунингдек, кейинги вақтда юқоридаги ташкилотларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Республикада ёшларни касбга йўналтириш ишларини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги муҳокама қилинди.

«Облколхозстрой» тресги бошлиғининг ўринбосари Т. И. Каримбоев мева-сабзавот маҳсулотлари бўйича область аграр саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси директорининг ўринбосари Т. Р. Готин ўртоқлар шу масала юзасидан ҳисобот бердилар.

Совет йиғилишида ҳар икқала ташкилот ёш ишчиларга касб ўргатиш бўйича белгиланган тадбирларни етарли амалга оширмаётганликлари қайд этилди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ТЎЙИМЛИ РАЦИОН

ТОШКЕНТ районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари бу йилги чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга жиддий эътибор бермоқдалар. Барча молхоналар мавсумга барвақт тайёрлаб қўйилди. Озуқа тарқатиш, суғориш механизмлари пухта созланганн учун тўхтовсиз ишлаб турибди.

Хўжалик чорвадорлари қишловга мўл ва сифатли озуқа жамғариб қўйганлар. Шунинг учун моллар, айниқса, соғин сигирлар тўйимли рацион билан боқиляпти. 1620 тонна сенаж, 3450 тонна силос рационни бойитиш имконини беради. Бундан ташқари 685 тонна табиий ўт пичани ва 450 тонна беда пичани фақат қайта ишланиб, хушхўрлиги оширилиб молларга тарқатилмоқда.

Т. ЖЎРАЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, 15 декабрь. (ТАСС). Польша ПАП матбуот агентлиги хабар беради: бу ерда миллий қутқариш ҳарбий кенгашининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда мамлакатда рўй берган вазият ва мамлакат қуролли кучлари, давлат маъмурияти ва хўжалик органларининг шу вазиятдан келиб чиқадиган вазифалари кўриб чиқилди. ПХР Министрлар Совети бир қанча фармойишлар чиқарди. Бу фармойишлар энергия ва хом ашёнинг етишмаётганлигини эътиборга олиб, корхоналарнинг ишлаб туришини таъминлаши лозим. Пул муомаласини, шу жумладан, чет эл валютаси операцияларини тартибга солиш масалалари кўриб чиқилди.

Министрлар Советининг иқтисодий комитети мамлакат яқин давр ичида карточка системаси жорий этишни таъминлаш учун озиқ-овқат запасларига эга, деб таъкидлади.

ПХР ташқи ишлар министрлигида чет эл журналистлари билан ўтказилган навбатдаги учрашувда поляк гражданларининг кўпчилиги армия ва ҳуқуқ-тартиботни сақлаш органлари томонидан амалга оширилаётган тадбирларни мамнуният билан кутиб олганлиги уқтириб ўтилди. Корхоналарнинг кўпчилигида тамомила осойишталик сақланиб, ҳарбий ҳолат тақозо этган ҳамма фармойишлар сўзсиз бажарилмоқда. Шаҳарларда ва аҳоли пунктларида белгиланган тартибга риоя қилинмоқда. Польшада социализмга душман кучлар томонидан бошланган жисмоний ва маънавий террорнинг бартараф қилинганлиги эндиликда корхоналар ва муассасаларнинг ўзида «Бирдамлик» экстремистларига, коскорчиларга ва «конфедератлар»га зарба бериш имкониятини туғдиради.

Айрим корхоналарда иш ташлашга уринишлар бўлди, Масалан, «Котовица» металургия заводида жамоат тартибини сақловчи кучларнинг ҳатти-ҳаракатлари натижасида забастовка уюштириш йўлидаги ҳаракатларга чек қўйилмоқда. Забастовка бошлашга ундовчилар ҳарбий ҳолат тўғрисидаги декретга мувофиқ жиноий жавобгарликка тортилмоқда.

«Жолнеж вольности» газетаси вазиятни таърифлаб, қуйидагиларни ёзади: социалистик тузумни ағдариб ташлашни, Польша халқ давлатини тугатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган контрреволюция бевосита хавф туғдирган бир пайтда Польша Халқ Республикасининг бутун территориясида ҳарбий ҳолатни жорий этиш каби сиёсий тадбир амалга оширилди. Кос-Кордаги, «студентлар мустақил иттифоқи»даги, «мустақил Польша конфедерацияси» яширин группасидаги сиёсий авантюристларнинг, шунингдек «Бирдамлик»да уя қуриб олган антикоммунистик экстремистларнинг ҳатти-ҳаракатлари натижасида ватан жуда катта хавф остида қолди. Миллий фожианинг олдини олиш, поляк халқининг манфаатларини, социализм негизларига таянган барча кишиларнинг манфаатларини, ижтимоий-сиёсий ташкилотларнинг манфаатларини, ҳар биримизнинг манфаатларимизни кўзлаб, ҳарбий ҳолат жорий этилди. Шу муносабат билан кўрилган фавқулодда кескин тадбирлар бошбошдоқлик ва анархия туғдириб, можаро ва иғвогарликларга сабаб бўладиган, халқни ҳунрезлик уруши гирдобига ташлайдиган кимсаларгагина қарши қаратилган. Бундай кишиларга нисбатан ҳеч қандай шафқат бўлиши мумкин эмас, деб хулоса чиқаради «Жолнеж вольности» газетаси.

(ТАСС).

БМТНИНГ ЯНГИ БОШ СЕКРЕТАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 15 декабрь. (ТАСС). Бугун БМТ Бош Ассамблеяси 1982 йил 1 январдан 1986 йил 31 декабргача бўлган давр учун Хавьер Перес де Куэльярни (Перу) БМТ Бош секретари қилиб тайинлаш тўғрисида хавфсизлик кенгаши тавсиясини маъқуллади.

Х. Перес де Куэльяр 1920 йилда Лимада туғилган, Лимадаги давлат католик университети ҳуқуқ факультетини битириб чиққан, мамлакатдаги бир қанча ўқув юртларида халқаро ҳуқуқ ва халқаро муносабатлардан дарс берган. 1940 йилдан бери дипломатия хизматида. Бир қанча мамлакатларда Перу элчиси лавозимларини эгаллаган, шу жумладан, 1969—1971 йилларда Перунинг Совет Иттифоқидаги биринчи элчиси бўлган, 1971—1975 йилларда Перунинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили бўлган. Сўнгра, БМТда бир қанча масъулиятли лавозимларни эгаллаган, шу жумладан БМТ Бош секретарининг махсус сиёсий масалалар билан шуғулланувчи ўринбосари бўлган.

ОСМОН ЧЕГАРАСИ БУЗИЛДИ

ПХЕНЬЯН. Корея Марказий телеграф агентлигининг хабар беришича, Американинг баланд учувчи разведкачи самолёти Канхен ярим ороли районида КХДР осмони чегарасига бостириб кирди. Американинг яна бир самолёти шу куни Япон денгизидаги Косон шаҳри районида мамлакат осмон чегарасини бузди.

Агентликнинг хабарида, АҚШнинг КХДРга қарши қилаётган бундай душманчилик ҳаракатларига хотима бериш ва Америка самолётларининг мамлакат осмон чегарасидан разведка мақсадида учишларини дарҳол тўхтатиш талаб қилинади.

(ТАСС).

ЯДРО СИНОВЛАРИНИНГ ОҚИБАТЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Франция ҳукумати Тинч океаннинг жанубий қисмида ядро синовларини амалга ошириши натижасида синов ўтказилган Маржон ороли кейинги 7 йил мобайнида муттасил вайрон бўлмоқда ва жуда кўп миқдордаги радиоактив моддалар денгизга тушди деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси.

Газета ядро синовлари учун майдон бўлиб хизмат қилаётган Маржон ороли «том маънода океанга чўкмоқда» деб ёзади. Ҳар бир портлатишдан кейин оролнинг денгиз сатҳидан баландлиги тобора пасайиб кетмоқда. Ҳозир бу орол 1975 йилдагидан қарийб бир ярим метр пастдир. Франция ҳукумати ўша пайтда атмосферада ядро синовларини ўтказиш программасидан воз кечиб, Маржон оролида ер ости ядро портлатишларини ўтказишга киришган эди.

Қарийб етти йил муқаддам Муруроа оролида ядро синовлари бошланганидан кейин кўп ўтмай, Тинч океан сувига радиоактив чиқиндилар туша бошлади, деб ёзади «Нью-Йорк таймс» газетаси.

Франциянинг атом энергияси билан шуғулланувчи комиссариати ходимларининг хабар беришича, деб ёзади газета, шу йил 22 мартда рўй берган кучли довул радиоактив чиқиндилар сақланадиган жойнинг асфальт қопламасини бузиб ташлаган. Шундан кейин радиоактив моддалар ана шу оролдаги кўлга ювилиб кирган. «Нью-Йорк таймс» газетаси довул натижасида радиоактив чиқиндилар сақланадиган жойнинг бу емирилиши бирдан-бир ҳол эмаслигини кўрсатиб ўтади.

ФРАНЦИЯДА чиқадиган «Авангард» журнали ўзининг махсус номерида «Қуролсизланиш!» деб аталган мана шу фотосуратни чоп этди. Чиндан ҳам бутун жаҳон жамоатчилиги ядро ҳалокати олдини олиш, қуролланиш пойгасига чек қўйиш учун конкрет амалий тадбирлар қабул қилинишини талаб этмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ВАҲШИЁНА ТЕРРОРЧИЛИК

БАЙРУТ. (ТАСС). Ливан пойтахтининг ғарбий қисмида кучли портлаш бўлди. Уни номаълум кишилар Байрутдаги Ироқ элчихонаси биносининг биринчи қаватида портлатдилар. Дастлабки маълумотларга кўра, 20 киши ҳалок бўлган ва 60 нафардан кўп киши жароҳатланган. Элчихона биносига жиддий зарар етказилган, баъзи қаватлар тамомила вайрон бўлган. 300 метр теварак-атрофдаги кўпгина қўшни иморатлар шикастланган.

Портлашдан кейиноқ Ироқ элчихонаси районида отишма бошланиб кетди. Ливанда тинчликни сақловчи араб давлатлараро кучларининг бўлинмалари билан полиция отрядлари бутун районни қуршаб олди, бу ерда транспорт қатнови тўхтатилди. Ҳодиса юз берган жойга тез ёрдам машиналари етиб келди. Махсус командалар қутқарув ишларига киришди.

Бундай иғвогарликлар ва террорчилик хуружлари Байрутда тез-тез бўлиб турибди. Одатда шундай жиноятларни Исроилнинг махсус хизмат маҳкамалари амалга оширмоқда.

БОШ ПРОКУРОРНИНГ ДЕКРЕТИ

ҚОҲИРА. Миср Араб Республикаси бош прокурори Мисрнинг тараққийпарвар сиёсий арбобларидан 17 кишини озод қилиш тўғрисида декрет чиқарди. Бу кишилар шу йил сентябрь ойида «ажнабий давлат билан тил бириктирган ва ғайри қонуний ташкилот тузган» деган соxта айб билан қамоққа олинган эдилар.

«Ал-Аҳром» газетаси бундай деб ёзади: Миср давлат хавфсизлиги прокуратураси шу шахсларга нисбатан қўйилган айбларни исбот этувчи далилларни тополмади. Озод этилганлар орасида бош министрнинг собиқ ўринбосари Муҳаммад Абдус Салом Аз-Зайёд, бир қанча собиқ министрлар ва халқ мажлиси депутатлари бор.

АҲОЛИ ЁРДАМИ БИЛАН

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикаси халқ қуролли кучлари Афғонистоннинг Таҳар вилоятида империализмга ёлланган катта шайкани тор-мор этди. Бандитлардан жуда кўп миқдорда ажнабий қурол-яроғ ва ўқ-дори, радиостанция, шунингдек шайка бошлиқларининг чет эл қўпорувчи марказлар билан алоқада эканликларини кўрсатувчи ҳужжатлар мусодара қилиб олинди. Бахтар агентлигининг уқтириб ўтишича, бу шайка маҳаллий аҳоли ёрдамида топилган ва тор-мор этилган.

(ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ЖЕТОНИ БИЛАН БЎЛГАН ВОҚЕАЛАР

ВАШИНГТОН. (ТАСС мухбири). Америка маъмуриятининг олий доираларида АҚШ қуролли кучларининг ихтиёрида бўлган улкан ядро аслаҳахоналари устидан контроль масалаларида кишини ҳайратда қолдирадиган бепарволиклар содир бўлмоқда. Шу йилнинг кўкламида АҚШ президенти Р. Рейганга суиқасд қилиш чоғида рўй берган ва ҳозир ошкор бўлиб қолган воқеа шундан далолат беради.

Ядро қуролини ишлатиш тўғрисида фақат президентгина буйруқ бериш ваколатига эга. Шу мақсадда у мутлақо маҳфий шахсий код ёзилган махсус жетонни, ўзига хос калитни доимо ёнида олиб юради. Ядро ракеталарини фақат шу калит ёрдами билангина учириш мумкин.

Буни қарангки, президентга суиқасд қилиш чоғида кодли жетон қаровсиз қолган, ҳолбуки шу жетонни ишлатиш ер куррасининг турли томонларида юз миллионлаб одамларнинг ҳалок бўлишини билдиради. Президентни касалхонага келтириб операцияга тайёрлаш чоғида уни ечинтиришганида жетон костюм чўнтагидаги ҳамёнда қолганлиги ҳеч кимнинг ҳам хаёлига келмади.

Орадан бир мунча фурсат ўтгач шу ғоят маҳфий код федерал тафтиш бюроси агентининг қўлига тушиб қолади. У киши президентнинг шахсий нарсалари ва ҳужжатларини кўриб чиқаётган эди. Шунда Рейганнинг ҳарбий адъютанти жетонни топширишни талаб қилганида ФТБ агенти бундан бўйин товлади. Орадан икки кун ўтганидан кейингина жетон Оқ уйдаги жойига қайтарилди.

Лекин шу билан жетон воқеаси тугамади. Штаб бошлиқлари комитети ихтиёрида жетоннинг иккинчи нусхаси борлиги маълум бўлиб қолди. Бу нарса ҳатто Оқ уйга ҳам маълум эмас экан. Энди Оқ уй вакиллари аҳвол тўғриланди ва Пентагон ҳарбий раҳбарларининг қўлидан иккинчи нусха тортиб олинди, деб ишонтиряптилар. Лекин генераллар ялпи қирғин қуролидан фойдаланиш йўлини очиб берувчи яна бир нусха кодни ўз ихтиёрида сақлаб қолган-қолмаганликларига ким кафолат бера олади?

Е. ЕГОРОВ.

ДОИМО ПАРТИЯ БИЛАН, ДОИМО ХАЛҚ БИЛАН

19 декабрь — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, замонамизнинг атоқли партия ва давлат арбоби, тинчлик учун оташин курашчи Леонид Ильич Брежневнинг туғилган куни яқинлашмоқда. Ажойиб юбилей арафасида совет кишилари каби бутун жаҳон меҳнаткашларининг ҳам Леонид Ильич шахсига, халққа, партияга, улуғ Ленин васият қилган коммунизм қурилиши ишига, ўзининг қудратли социалистик Ватанига ўзини тўлалигича бағишлаётган инсон ҳаёти ва фаолиятига бўлган қизиқиши, айниқса юксак. Бу шундай Ватанки, унга Леонид Ильич ўзининг яқинда нашр қилинган «Эсдаликлар»ида ажойиб таъриф берганди.

«Ҳаммамизда ҳам Ватан туйғуси жуда кучли. Ажойиб туйғу! Бу туйғу заминимизнинг гўзаллигини ҳис этиш билангина туғилмайди, албатта. Донолар айтганидек, бу заминга вужуд-вужудинг билан сингиб кетишинг керак. Инсон заминда обдон тер тўкиб, меҳнат қилиб, ғалла ўстиради, шаҳар бино қилади, янги йўл қуради ёки шу заминни ҳимоя қила туриб, унда окоплар қазийди. Ана шундагина у Ватан нималигини мағзи-мағзигача тушуниб етади».

«Планета» нашриётида босмадан чиққан «Леонид Ильич Брежнев. Ҳаёти ва фаолияти саҳифалари» фотоҳужжатлар альбоми (В. Голиков умумий таҳрири остида. Тузувчилар: Г. Коваленко, И. Чхиквишвили ва А. Сахаров) Леонид Ильич Брежнев ҳаёти ва фаолиятининг кўпгина босқичлари ҳақида ҳикоя қилади. Альбом Биринчи Намунали босмахонада босилган.

● Совет Иттифоқи янги Конституциясини тасдиқлаган тўққизинчи чақириқ СССР Олий Совети навбатдан ташқари еттинчи сессиясининг мажлиси. Минбарда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Конституция Комиссиясининг Раиси Л. И. Брежнев.

● Болалар ҳақида оталарча ғамхўрлик билан.

● Л. И. Брежнев И. А. Лихачев номидаги Москва автомобиль заводида. 1976 йил.

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев В. И. Ленин номига берилган 00000001 номерли янги нусхадаги партия билетига имзо чекмоқда.

● Л. И. Брежнев полкдошлари билан. 1943 йил.

● Ракета техникасини ривожлантиришдаги ва совет кишисининг космосга муваффақиятли парвозларини таъминлашдаги юксак хизматлари учун Л. И. Брежнев Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. 1961 йил.

● Л. И. Брежневнинг қўриқ меҳнаткашлари билан учрашуви.

● Л. И. Брежнев пахта майдонида, Ўзбекистон, 1970 йил.

● Леонид Ильич Брежнев рафиқаси — Виктория Петровна ва онаси — Наталия Денисовна билан. Москва, 1966 йил.

(«Известия» газетасидан олинди).

ОНА—ВАТАН БЎЙЛАБ

ТОКЗОРЛАР КЕНГАЙМОҚДА

▲ АШХОБОД. Копетдоғ ёнбағри текислигининг 1100 километр узунликдаги Қорақум канали ёқасида Туркманистонда энг катта узумчилик зонаси барпо этилмоқда. Ашхобод областининг деҳқонлари уч минг гектардан кўпроқ қўриқ ерда узумнинг хўраки ва кишмиш навлари токзорини вужудга келтиришга киришдилар. Беш йиллик охиригача республикада токзорлар майдони 20 минг гектар кенгайтирилади.

БОЛАЛАР САНЪАТ МАКТАБИ

▲ КАМЕНЬ-РИБОЛОВ (Приморье ўлкаси). Узоқ Шарқдаги ана шу шаҳарда болалар санъат мактаби очилди. Мактабда музика, тасвирий санъат синфлари бор. Фортепьяно, халқ чолғу асбоблари ва бадиий бўлимларда юздан кўпроқ бола шуғулланмоқда. Ҳозир Приморье ўлкасидаги ҳар бир район марказида ва катта қишлоқда музика мактаблари ишлаб турибди. Бу мактабларнинг кўпи кейинги йилларда кўп профилли ўқув бадиий марказларига айлантирилди. Ўлкада беш йиллик охирига бориб яна ўн бешта болалар санъат мактабини очиш белгиланди.

ФАБРИКА ИШГА ТУШДИ

▲ ОРЖОНИКИДЗЕ. (Днепропетровск области). Бу ерда барвақт ишга туширилган устки трикотаж фабрикаси дастлабки маҳсулот бера бошлади. Корхона йилига уч миллионта устки трикотаж ишлаб чиқариш учун мўлжалланган. Коллектив фабриканинг лойиҳада белгиланган қувватини муддатидан ярим йил илгари ўзлаштириш мажбуриятини олди.

КЎКЛАМГА ТАХТ

▲ КАЛУГА. Боровский, Малоярославец ва Жуковский районлардаги колхоз ва совхозларнинг деҳқонлари дон ва дон-дуккакли экинларнинг сара уруғлигини тайёрлаб қўйдилар. Бу ердаги ҳамма хўжаликларда махсус тузилган механизациялашган звенолар ишлади. Ҳозир областда юқори кондициядаги уруғликнинг қарийб 70 проценти кўклам фаслига тайёрлаб қўйилди. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпдир.

ЯНГИ ВОКЗАЛ

▲ МИНСК. Дам олиш зонаси маркази Минск яқинидаги Заславль посёлкасида янги вокзал очилди. Бу вокзалнинг қурилиши билан Белоруссия пойтахти шаҳарлараро ҳаракати хўжалигини комплекс қайта жиҳозлаш программаси ниҳоясига етди. Барча станцияларда ва манзилларда вокзаллар ёки павильонлар қурилди, поездлар парки анча кенгайтирилди. Техника базасининг мустаҳкамланганлиги пассажирларга хизмат кўрсатишни яхшилаш имконини берди. Пассажирлар сони йилига 50 миллион кишига етди.

ФАН КУНЛАРИ

▲ РОСТОВ-ДОН. Областнинг тадқиқот ва лойиҳалаш институтларида фан ҳафталиги бошланди. Олимлар ишлаб чиқариш мутахассислари билан учрашмоқдалар, улар билан ижодий ҳамдўстлик тўғрисидаги шартномаларни тузмоқдалар. Ҳафталик «Ўч биринчи беш йилликда илмий ютуқлар жадаллик билан жорий этилади» шиори остида ўтмоқда.

СЕРУНУМ АГРЕГАТ

▲ ЧЕРЕПОВЕЦ. (Вологда области). Пўлатга термик ишлов берувчи агрегат Череповец металлургия заводида арматура ишлаб чиқаришни бир ярим баравар кўпайтириш имконини беради. Агрегат йилига 80 минг тонна металлга ишлов бера олади. Бунда буюмларнинг мустаҳкамлигини оширишга эришиш қурувчиларга арматуранинг бешдан бир қисмини тежаб қолишларига имкон беради. (ТАСС).

ВИСТАВКА МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

ПАХТА ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда энг яхши натижаларга эришган деҳқонлар ва чорвадорлар 15 декабрь куни Ўзбекистоннинг барча районларидан республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қишлоқ хўжалик павильонига келдилар. Уларга тантанали вазиятда Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг мукофотлари — фахрий дипломлар, қимматли совғалар топширилди.

Мукофотга сазовор бўлган кишилар орасида Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз бригадири ўртоқ Хатамов ҳам бор. У раҳбарлик қилаётган коллектив шу йил мавсумда ҳар гектар майдондан 54,5 центнер пахта ҳосили йиғиштириб олди. Бу пландагидан ўн бир центнер кўпдир. Мукофотланганлар орасида Дўстлик районидаги Саркисов номли совхоздан механизатор Аъзам Донобоев, Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхоздан машинада сут соғиш оператори Ҳайдарали Холиқов, Ленинград районидаги Энгельс номли колхоздан ипакчилик бригадасининг бошлиғи Турдинисо Исаева, Оқ Олтин районидаги «Андижон» совхоздан механик-ҳайдовчи Шарофат Маҳмудова, Тахтакўпир районидаги «Жанадарья» совхоздан катта чўпон Қўшмурод Елуебоев ва қишлоқ хўжалигининг бошқа илғорлари бор.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Тошкент саноат корхоналарининг ўн биринчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини бажаришда муваффақиятга эришган ходимларидан бир группасига ҳам мукофотлар топширилди.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: ВДНХ директори ўртоқ И. Азизов илғорларга мукофотлар топширмоқда.

Н. Муҳаммаджонов ва Б. Алиев фотоси.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

«ГУЛЛАР»—ТОШКЕНТДА

Пойтахтдаги «Юбилей» Марказий спорт залида Москва Давлат филармониясининг Стас Намин бошчилигидаги «Гуллар» рок группасининг концерти муваффақият билан давом этмоқда. Ансамбль ўзининг шўх ва жозибали қўшиқлари билан тошкентлик санъат мухлислари эътиборини қозонди.

Ўз фаолиятини бадиий ҳаваскорлик тўгарагидан бошлаган коллектив 1974 йили Москва Давлат филармониясига бирлашди. Шу йили группа Иттифоқ бўйлаб сафарга чиқди. Ленинград, Киев, Таллин, Олмаота, Фрунзе каби шаҳарларда гастролда бўлиб, кўплаб мухлислар орттирди.

1980 йил ансамбль коллективи учун катта синов даври бўлди. Улар Польшада ўтказилган эстрада қўшиқлари фестивалида қатнашиб томошабинлар олқишига сазовор бўлишди. Шундан кейин «Гуллар» ансамблининг қўшиқлари пластинкаларда ҳам тинглана бошланди. Қувноқ ва жўшқин, замонавий куй ва қўшиқлар студент-ёшлар орасида, айниқса, оммалашиб кетди.

Ансамбль ўз репертуарини қардош ва чет эл қўшиқлари билан ҳам бойитмоқда. «Гуллар» ансамбли «Ҳайрлашишга эрта», «Ким айбдор», «Ёмғирдан сўнг», «Гуллар», «Ҳа, дея қол» каби қўшиқлари билан Марказий телевидениенинг «Песня-80» конкурси лауреати бўлди.

—Қўшиқларимда куз ёмғирининг оҳиста шитирини, терак япроқларининг шивирини, денгиз тўлқинларининг мавжини куйлашни орзу қиламан, — дейди ансамблнинг етакчи солисти Александр Лосев. — Биз тошкентлик санъат мухлислари учун ажойиб қўшиқлар гулдастасини тайёрлаб келганмиз. Программамиз уларга манзур бўлса, ўзимизни бахтиёр ҳис этардик.

А. БОЗОРБОЕВА.

3164-ИШ

ТЕРГОВЧИ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

БЕМАҲАЛДАГИ ЙЎЛОВЧИЛАР

Стол устида сочилиб ётган қоғозларни шоша-пиша тартибга келтирган терговчи пешонасига тушиб турган сочларини қўли билан тараган бўлиб, ўтиришга таклиф этди. Зимдан кузатаман: қизарган кўзлар, сочларга барвақт қўнган қиров — унинг танлаган касби қанчалар машаққатли, масъулиятли эканидан далолат беради. Собир Раҳимов район ички ишлар бўлими катта терговчиси, милиция старший лейтенанти Тоживой Икромов саломаликдан сўнг совиб қолган чойдан пиёлага қуйиб узаткач, ҳижолатомуз юзланди:

— Айбга қўшмайсиз, ноуштани шу ерда қиларман дегандим, бўлмади. Чой ҳам совиб қолди. Иш кўп, вақт эса тиғиз. Мана бу жиноий ишни якунлаб, бугун-эрта судга ошириш керак.

Тоживой Турғунович куюнганча яқинда тугатган тергов ишлари билан таништира бошлади...

Августнинг сўнгги туни. «Бешқайрағоч» массивининг «Штаб» бекати. Вақт алламаҳал бўлиб қолган. Бинобарин, ҳаракат сусайган, серқатнов, сершовқин Зиё Саид ва унга туташ кўчалар сув қуйгандек жимжит. Аҳён-аҳёнда чироқларини порлатиб ёлғиз-ярим машиналар кўриниб қолади-ю, визиллаганча зумда кўздан ғойиб бўлади.

Ҳали мўйлови сабза урмаган уч-тўрт нафар ўспиринларни инобатга олмаганда, бекатда кимса кўринмайди.

— Келишгандек иш тутамиз, — дейди Нурилла яна бир бор режасини пишитаркан шерикларига.— Фақат такси бўлиши керак. Низомиддин, мен ва Иброҳим орқа ўриндиққа, Эркин эса олдинга ўтиради. Чилонзордаги бензоколонка орқали 16-кварталга ўтамиз...

— Нега у йўл билан,— эътироз билдирмоқчи бўлди болалардан бири.

— Ҳе, «ўқимаган», — ўзини кўпни кўрган қилиб кўрсатди Нурилла,—у йўл ҳилват, одам тугул ҳатто машиналар ўтишга қўрқади. Шоферни «тинчитамиз-да», рулга ўтириб мазза қилиб кечаси билан айланамиз. — Тушундингми?!

— Ҳа, ҳа, — тасдиқлади Эркин. — Йўл қоидасидан «имтиҳон» топширар экачсан-да...

Бу орада яшил чироғини милтиллатиб улар томон такси яқинлашиб келабошлади. Болалардан бири чаққонлик билан тўдадан ажралиб, йўлга тушди-да, қўлини кўтарди. Ҳеч нарсадан бехабар сменани тугатиб 5-таксопаркка қайтаётган 69—70 ТНЗ машинаси тезликни пасайтириб, йўловчилар олдида тўхтади.

— Ака, тўйдан қайтаётган эдик, кеч қолдик. 16-кварталга обориб қўйсангиз, Сизни хурсанд қиламиз, — деди Нурилла тилёғламалик билан шериклари номидан. — Уйдагилар ҳам тоза ҳавотир олишаётган бўлса кёрак.

«Муштумдек» болаларнинг шум ниятидан бехабар Мираҳмад Миртожиев газни босди. Такси тезликни оширганча, бекатдан узоқлашди. Зумда Чилонзорни «Бирлик» массиви билан боғловчи кўприк ортда қолиб, машина ўнгга — бензоколонка томон қайрилди.

Пастқам, ўйдим-чуқур кўчада милт этган чироқ кўринмайди. Кишини ваҳимага солувчи қоронғулик борлиқни исканжага олган.

Фақат тунгги шарпалар тушган такси фаралари довулда қолган кемадек чайқалганча зулмат оғушидан ўзига йўл очиб боради.

— Етиб келдик, четга олиб тўхтатинг! — деди хириллаган овоз билан Эркин. —Бу—орқа ўриндиқда ўтирган шерикларни огоҳлантирувчи сигнал эди.

Мираҳмад Миртожиев машинани орқага бериб, тўхтатган ҳамон бошига тушган зарбдан эсанкираб қолди. Аммо тездан ўзини қўлга олиб жон ҳолатда Низомиддинга ташланди. Лекин темир билан қуролланган кўпчиликка бас келишнинг ўзи бўладими!

— Икки болам ҳурмати, ўлдирманглар, — қон ва тупроққа беланган Мираҳмад ялинарди. — Пулни ҳам, машинани ҳам олинг оғайнилар, фақат ўлдирмай ташлаб кетақолинглар шу ерга.

— Гувоҳликка ўтишинг учунми, — деди Низомиддин дўқ қилар экан. — Лекин ҳозир ўлдирмаймиз, йўл кўрсатишинг керак.

Айтилган гап отилган ўқ — йўлтўсарлар ҳайдовчини орқа ўриндиққа ўтқазиб, таксини ҳалқа йўлга суриб кетишди. Машинани ҳали она сути оғзидан кетмаган Эркин Абдуллаев бошқариб борарди. Қачонки, «Минвода» йўли рўпарасидаги автоинспекция постидан ўтилиб, уқувсиз «таксичи»нинг ножўя ҳаракатидан машина ариққа ботиб қолгач, газандалар ҳайдовчининг пули, қўл соатини ечиб олиб бир зумда ғойиб бўлишди...

ШАРПАЛАР ТИЛГА КИРДИ...

Тунгги соат учлар чамаси. «Қорақамиш» массивининг 2/4 қисми. Равон, кенг кўчалар, соябонли бекатлар кундузгидек ёп-ёруғ. Кўзлари бежо, ширакайф ўспиринлар кўршапалак каби нурдан қочиб, ҳилватда ўзаро алланималарни режалаштиради. Мана улардан иккиси тўдадан ажралиб, дарахтлар ортида ғойиб бўлди.

Кузнинг дастлабки тонготари бўлишига қарамай ҳаво ҳали иссиқ ва дим эди. Шунинг учун ҳам «Миконд» заводининг контролёри Людмила Дергачева балкондаги дарчани очиқ қолдириб, ўғли билан ширин уйқуга кетган. Соатнинг бир меёрда чиқиллаши-ю, ором олаётган она-боланинг нафасигина ҳона сукунатини бузади.

Беҳосдан алланима шитирлаган бўлди, сўнгра ётоқхонага туташ ошхона деразасида чироқ порлади. Кимдир энтикиб, энтикиб нафас олаётгани эшитилди. «Чироқни ўчиришни унутибман шекилли» кўнглидан ўтказди уйқу аралаш Дергачева ва ўрнидан қўзғолди. Шу пайт остонада шопдек икки шарпа пайдо бўлди-ю, тилга кирди:

— Қани бор-йўғингни йиғиштир, — қўлда пичоқ дағдаға қилди улардан бири. Бу Низомиддин эди.

Бир дақиқа уйқуси ўчмаган, қўрқувдан саросимага тушган Дергачева мажолсизланиб, ўтирган жойида қотиб қолди. Тунгги босқинчиларнинг ҳали гўдак болалар эканини кўриб, бироз ўзига келди. Шитоб билан ўрнидан қўзғалиб пичоқ ўхталиб турган Низомиддинга ташланди. Пичоқ отилиб кетиб, жаранглаганча полга тушди. Иккинчиси эса бўйнидаги тақинчоққа ташланди. Аёл чап беришга улгурди.

— Яхшиликча тўёғингни шиқиллатларинг, — деди Дергачева полдаги пичоқни қўлга оларкан. Акс ҳолда...

«Ов»нинг бунчалик чаппасидан кетишини кутмаган шарпалар орқага тисарилиб, кўз очиб юмгунча қоронғулик қўйнида ғойиб бўлдилар. Қочатуриб, деразага осиғлиқ сумкани ҳам унутишмади.

— Иш чатоқ Нурилла, — деди ҳаллослаганча Эркин. — Сезиб қолди, қочмасак бўлмайди...

Хўрозлар иккинчи бор тонгни қаршилаётган бир пайтда Октябрь бозори рўпарасидаги «Союзпечать»га қарашли 2-киоска олдида такси тўхтади. Машинадан уч киши тушди. Улар нимадандир безовта, асабий эдилар.

— Итдек изғиб, бирон нарсани қойиллата олмадик, — тўнғиллади Нурилла. — Балки, қовун ўғирликка тушармиз?...

Низомиддин ёнида шумшайиб турган Эркинга алланима деди. Абдуллаев «маъқул» дегандек бош ирғаб, Низомиддин имо қилган киоска томон юрди. Шериги унга эргашди. «Шилқ» этди-ю, қулфнинг зулфи суғурилиб тушди. Шарпалар дўконча ичида ғойиб бўлишди.

Турган гапки текинхўр безориларни китоб-дафтар ёки бошқа ўқув қуроллари қизиқтирмасди. Улар пул излар эдилар. Шунинг учун ҳам бурчакда турган пўлат сандиққа кўзлари тушган ҳамоно, оч бўридек унга ташландилар. Очишнинг иложи бўлмагач, сандиқчани кўтариб туғруқхона яқинидаги ҳилватга олиб ўтдилар ва бу ерда уни очиб ичидаги жаъми 500 сўмликдан ортиқ авторучка, зажигалка ва бошқа буюмларни ўмардилар...

Терговчи 3164 рақамли жиноий ишга якун ясар экан, чуқур хўрсинди, сўнг стол устидаги сигаретдан олиб тутатди.

— Ҳали айрим она сути оғзидан кетмаган болаларнинг бунчалик тубанлашиб, жиноятга қўл уришларига, босқинчилик ва ўғирликни касб қилиб олишларига нима мажбур қилди экан? Етишмовчилик, рўзғор ташвиши ёки бошқа сабабми? Асло ундай эмас. Улар тенгдошлари каби еяр, ичар киярдан ҳеч камликлари йўқ эди. Енгил-елпи ҳаёт, ҳалол меҳнатга бўйин ёр бермаслик, ичкиликка ружу қилиш ва қолаберса, назоратдан четда қолиш уларни жарга етаклади, суднинг қора курсисига олиб келди.

Қизиқ, республика алоқа узелининг монтери, 17 ёшида бир марта қамоқда ўтириб чиқишга улгурган Нурилла Боқиевнинг отаси Ҳайруллананинг терговда берган кўрсатмаларига эътибор беринг-а.

— Ўғлим кимлар билан дўст эди, бўш вақтини нима билан ўтказарди, қаерда бўларди — менга қоронғу. Бир-икки кун уйга келмагач, касалхоналарни ахтардик, чунки Нуриллада кўричак зўриқиши бўлиб турарди.

— Ахир, ўғирлик, босқинчилик қилгани туфайли ўғлингиз бир марта қамалиб чиққан эди-ку! Наҳотки шунда ҳам унинг оёқ олишига, тарбиясига лоқайдлик билан қарадингиз, ўз ҳолига ташлаб қўйдингиз?

— Иш билан бўлиб, қўлимиз тегмади. Инсофга келиб қолар, деб ўйлагандик...

Ана сизга падарнинг фарзанд тарбиясига муносабати. Нурилла Боқиев, Эркин Абдуллаевлар истиқомат қилувчи «Бешқайрағоч» массивида Низомиддин Хўжаев ҳамда Лочин кўчасидаги қўни-қўшнилар, маҳалла комитети, Низомиддин Иброҳимов ишлаётган «Главташкентстрой»нинг 46-қурилиш бошқармаси коллективи бу масалага қандай қарар эканлар, жамоатчиликни жумбоқнинг ана шу томони қизиқтиради.

Терговчи ҳикояларини ёзиб олган Я. САЛИМОВ.

МАРДЛИК— МАНГУЛИК

БИР ОРДЕН ТАРИХИ

Янгийўллик ўқитувчи Абдужалил Олимжоновнинг кўксини иккинчи даражали Ватан уруши, Қизил Юлдуз ва бир қатор жанговар медаллар безаган. Учрашувлардан бирида ундан орденлар тарихини сўрадик. Абдужалил ака камтарлик билан:

— Булар экипажимиз аъзоларининг қаҳрамонликлари учун берилган,— деди.

Воқеа шундай бўлганди...

Курск ёйида даҳшатли жанглар борарди. Ниҳоят душманнинг кетма-кет зарбаларини мардонавор қайтарган қўшинларимиз қарши ҳужумга ўтишди. Бу вақтда А. Олимжонов командирлик қилаётган танк экипажи аъзолари ҳам душманга қақшатғич зарбалар бериб, қўмондонликнинг барча жанговар топшириқларини тўлатўкис бажариш учун жонларини ҳам аяшмасди.

Тарихда энг даҳшатли жанглардан ҳисобланган танклар олишуви бошланди. А. Олимжонов экипажи ҳам машинани моҳирона бошқариб, душманнинг «Тигр» ва «Пантера» танкларига қарши жанг майдонига тушди. Жанг тобора оловли тусга кирар, ҳаммаёқни эса қора қуюн ва куйинди ҳиди босиб кетганди. А. Олимжонов танки тобора ичкарилаб борар экан командир ён томонда келаётган душман машинаси уларга яқинлашаётганини сезди. Зудлик билан тўпни танкка қарши снаряд билан ўқлашни буюриб, нишон олди. Унинг чаққонлик билан қилган ҳаракати ўз натижасини кўрсатди. Кўп ўтмай ўт очишга улгурмаган фашист машинаси бурксиб ёнарди.

Танкчиларимизнинг қаҳрамонларча олиб борган курашлари натижасида душман катта талофат кўриб чекина бошлади. А. Олимжонов ҳам ўз экипажи билан шармандаларча қочаётган душман машиналаридан бирини қувиб борарди. Аммо манзилга етмай унинг ҳам алангаси осмонга чиқди.

Шу тариқа экипаж душманнинг бир нечта ўт очиш нуқталарини яксон қилиб, пиёда қисмларимизнинг дадил ҳаракатлари учун йўл очди. Душман устидан қозонилган ғалабага ўзларининг муносиб улушларини қўшган танкчилар партия ва ҳукуматимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланишди. Бу жангда кўрсатган жасорати учун собиқ танкчи А. Олимжонов ҳам иккинчи даражали Ватан уруши ордени билан тақдирланганди.

Қ. КАРИМОВ.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг машғулоти 18 декабрь куни соат 18 да редакция биносида ўтказилади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

— Қўшнимиз ўғлим йўқ, деб афсусланмаса ҳам бўларкан, овсин, анови эркатой қизнинг ўғил боладан нимаси кам!!

●

— Бунча узоқ тикилдинг, бўлдими ёки ёняптими!

— Нега ҳовлиқасан, бир пас сабр қил, ҳозир ёниб бўлади.

А. Ҳолиқов расмлари.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 ДЕКАБРЬ

МТ-«ВОСТОК». 9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Тарихий-публицистик киноэпопея. 11.05 — Ҳайвонот оламида. 12.05 — «Спартак» балетига ёзилган куйлардан парчалар. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Меҳнатинг — иқболинг. Кинопрограмма. 16.10 — «Ёш гвардия» қаҳрамонларининг ватанида. 16.40 — Шахмат мактаби. 17.10 — Металлург ва металлист кадрларни тайёрлаш ҳақида. 17.40 — Концерт. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Фан оламида. 20.25— Фильм-концерт. 20.35 — Ҳамма нарсадан азиз. Тарихий-публицистик киноэпопея. 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.20 — Ҳужжатли фильмлар. 23.50 — Дунё воқеалари.

МТ-IV. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05, 12.05 ва 17.00— Испанча сўзлашинг. 10.35 ва 11.45 — Табиатшунослик. 10.55 — В. И. Ленин. Партия адабиёти ва партия ташкилоти. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 12.35 ва 13.35 — Зоология. 13.05, 17.30 — Оналар мактаби. 14.05 — Жанна д'Арк. 14.50 — Рус халқ чолғулари. 15.10 — «Офицерлар». Бадиий фильм. 16.35 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — А. Карпов шахмат бўйича уч марта жаҳон чемпиони. 20.15 — Қалбга яқин қўшиқлар. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Учиш кечиктирилади. Телевизион бадиий фильм. 23.20 — И. Стравинский. Муқаддас баҳор.

ЎзТВ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Санъат ғунчалари. 12.30 — Зоология. 13.00 — Қамал. 3-фильм. 17.55 — Болалар учун фильм. 18.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Унутилмас саҳифалар». 19.00 — Халқ истеъмол молларига — аъло сифат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Чанғилар елмоқда. Телефильм. 19.55 — Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазма зали. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Қамал. 4-фильм.

ЎзТВ-II. 18.10 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 18.40 — Реклама. 19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Инглиз тили. 20.50 — Тасвирий санъат.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|XII да **Абу Али ибн Сино.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|XII да **Сокин тонглар** (премьера), 18|XII да **Сокин тонглар.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги программа. Совет цирки усталарининг гастроллари. (19,30).**

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

27 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАСИ

Ташкилот раҳбарларидан заявкалар қабул қилинади.

Справкалар олиш учун телефонлар: 33-50-25, 39-46-09, 39-46-10.

ҒАЛАБА РАЙОН КОЛХОЗЛАРАРО КОММУНАЛ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОМБИНАТИ

1982 ЙИЛ 1 ЯНВАРДА ТУГАТИЛАДИ

Ҳамма даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичида қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЯНГИ ПРОГРАММА

Совет цирки усталарининг

ГАСТРОЛЛАРИ

Цирк санъатининг ҳамма жанрларидан турли хил программа намойиш қилинади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда. Телефон 44-35-91.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ

олий ўқув юртларига кирувчилар учун ҚУЙИДАГИ ФАНЛАР БЎЙИЧА ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар СССР тарихи ва ўзбек адабиёти, математика ва физика, химия ва биология фанлари бўйича якшанба кунлари соат 10 дан 14 гача ўзбек тилида ва 3 январдан 1 июнгача рус тилида ўтказилади.

Ўқиш даври учун абонемент баҳоси 10 сўм.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, Тошкент Давлат университетининг маданият саройи, 3-қават, 27-хона «Билим жамияти» (8-троллейбус, 100, 88, 87, 34, 28-автобуслар, 9, 12-маршрутли «ТошДУ» бекати). Телефон: 46-02-25.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ

Ф. ХЎЖАЕВ НОМЛИ 1- ПОЙАБЗАЛ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДАГИ

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойабзал бошлиғини бичувчи, заготовка тикувчи, пойабзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, чарм-галантерея маҳсулотларини тикувчилар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер.

Билим юртига қабул қилинган 8—10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1- пойабзал фабрикасида ва чарм-галантерея фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойабзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртини яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (122, 123-автобус, 2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойабзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325554. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир— 325894.

Р. 02417. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1781.